

*Granskning av
årsredovisning
2012
Övertorneå kommun*

Conny Erkheikki
Auktoriserad revisor

Anna Carlénius
Revisionskonsult

April 2013

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
3.	Granskningsresultat	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning.....	5
3.1.1.3.	Driftredovisning	5
3.1.2.	Balanskrav	6
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	6
3.1.3.1.	Finansiella mål	7
3.1.3.2.	Mål för verksamheten	7
3.2.	Rättvisande räkenskaper	8
3.2.1.	Resultaträkning	8
3.2.2.	Balansräkning.....	8
3.2.3.	Kassaflödesanalys.....	8
3.2.4.	Sammanställd redovisning	9
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	9

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av kommunen förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2012-01-01-2012-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2012.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat.

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever med årets resultat upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b). Det är framförallt finansnettot på 6,6 mnkr samt återbetalning från AFA-försäkring på 6,4 mnkr som utgör överskottet.

Förvaltningsberättelsen innehåller en uppföljning av de finansiella och verksamhetsmässiga mål som fullmäktige har angivit i 2012 års budget.

Bedömningen är att kommunen uppnår god ekonomisk hushållning i de finansiella och endast till en mindre del i det verksamhetsmässiga perspektivet.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed. Kommunen avviker från god redovisningssed enligt följande:

- RKR:s rekommendation nummer 18 avseende investeringsbidragen samt anslutningsavgifterna samt ersättning för gjorda investeringar (gator/vägar) i samband med ett samarbetsprojekt mellan Trafikverket och Övertorneå kommun. Avvikelsen redovisas öppet i årsredovisningens avsnitt "Redovisningsprinciper".

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Granskningen har utförts enligt god revisionsred. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Förvaltningsberättelsen beskriver också kort hur ekonomin utvecklas de närmaste åren. Förvaltningsberättelsen innehåller även uppgifter om pensionsåtagande och pensionsmedelsförvaltning. Vidare redogörs för orsakerna till styrelsens och nämndernas budgetavvikelser.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under året även information om framtida händelser som kommer att ha påverkan på Övertorneå kommun efter räkenskapsåret.

Förväntad utveckling

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen med fokus på 2013. Upplysningar om förväntad framtida utveckling för den verksamhet som bedrivs i bolagsform framgår också.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. Den totala sjukfrånvaron uppgick 2012 till 5,4 % vilket är en minskning mot föregående års 5,8 %. I övrigt lämnar avsnittet "hälsobokslut" ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen i enlighet med RKR 8.2.

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1. Balanskravsutredning finns också redovisad på ett korrekt sätt.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Uppföljning av kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det verksamhetsmässiga och i det finansiella perspektivet bedöms ske i enlighet med lagar och rekommendationer. I avsnitt 3.1.3 God ekonomisk hushållning nedan redogörs för uppföljningen av de fastställda målen i det finansiella och verksamhetsmässiga perspektiven.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Årets investeringar redovisas genom flera diagram där det redogörs bland annat för de totala redovisade nettoinvesteringarna samt avvikelserna mot budget. Det framgår att räkenskapsårets nettoinvesteringar uppgår till 14,5 mnkr vilket överstiger de budgeterade med 7,9 mnkr.

Positivt är att kommunen redovisar de pågående och slutredovisade projekten i en egen tabell.

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Driftsbudgetens utfall redovisas per nämnd där nettokostnaden jämförs med årsbudgeten. Nämnderna redovisade ett underskott om 8,9 mnkr, detta kan jämföras med 2011 då det budgeterade underskottet blev 0,5 mnkr. Av redovisningen framgår att kommunstyrelsen och socialnämnden redovisar underskott. Kommunstyrelsens underskott på 4,4 mnkr beror bland annat på kollektivtrafiken 0,7 mnkr, fastighetsförvaltningen 2,3 mnkr, va/gator/vägar 0,9 mnkr samt kostverksamheten 1,2 mnkr. Socialnämndens underskott beror till största delen på IFO verksamheten 0,9 mnkr, Särkivaaragården 2,2 mnkr samt LASS 2,3 mnkr. Övriga nämnder redovisar i det närmaste inga budgetavvikelser.

Nedan redovisas nämndernas budgetavvikelser:

Ansvarig nämnd/styrelse eller annat organ, tkr.	Redovisning		Avvikelse mot budget
	2011 Nettokostnad	2012 Nettokostnad	2012
Kommunfullmäktige	621	675	-175
Revision	756	817	+3
Överförmyndare	632	561	-61
Kommunstyrelse	59 051	62 119	-4 357
Miljö- och byggnadsnämnd	2 394	1 940	+394
Kultur- och fritidsnämnd	13 150	13 281	+30
Barn- och utbildningsnämnd	102 512	101 787	-35
Socialnämnd	106 967	110 925	-4 742
Summa drift hos nämnder/styrelser	286 083	292 105	-8 943

Driftsredovisningen omfattar inte verksamhet som bedrivs i bolag/stiftelse.

Vi bedömer vidare att det är viktigt att kommunen arbetar med underskotten i kommunstyrelsen och socialnämnden för att komma in i ramarna igen. Kommunen har en förhållandevis stark ekonomi i botten efter många år med positiva resultat, men kommunens ekonomiska utveckling är till viss del oroande. Denna bedömning grundar sig på de ovan redovisade underskotten samt på att kommunen tappar i befolkning år efter år.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning att balanskravet har uppfyllts för år 2012.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

KRL 4:5 ställer krav på att fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning ska utvärderas i förvaltningsberättelsen.

Bedömningen är att kommunen uppnår god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet och endast till en mindre del uppnår god ekonomisk hushållning i det verksamhetsmässiga perspektivet.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2012:

Finansiella mål	Måluppfyllelse 2012
Verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar får uppgå högst till 98 procent av skatteintäkter och utjämningsbidrag.	Ja, bokslutet för 2012 redovisar att andelen är 98,3 procent och att målet ”i stort har klarats”
Oförändrad utdebitering. Utdebiteringen har inte höjts sedan 1996 och Övertorneå ligger med sina 21,53 kr lägst i länet.	Ja, Övertorneå ligger över snittet i riket med 0,91 kronor men under länssnittet med 0,80 kronor
Soliditeten skall vara oförändrad under planperioden och vid inget tillfälle understiga 65 procent.	Ja, under 2012 har soliditeten ökat med 1,7 procentenheter, till 70,5 procent
Till finansiering av investeringar avsätts ca 6,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag/utjämningsbidrag.	Ja, årets nettoinvesteringar uppgick till 14,5 mkr vilket utgör 5,1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag/utjämningsbidrag.
Lån ska i princip endast upptas för finansiering av sådana investeringar som genererar intäkter till verksamheten.	Ja, inga nya lån har upptagits under 2012
Årets resultat skall utgöra minst en procent av kommunens intäkter av skatter och utjämningsbidrag.	Ja, en procent av skatteintäkter och utjämningsbidrag 2012 utgör 2 847 tkr

3.1.3.2. Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har fastställt övergripande mål för verksamheten. Målen utvärderas i årsredovisningen och bedöms efter måluppfyllelse per december 2012.

Verksamhetsmässiga mål	Måluppfyllelse 2012
Den totala sjukfrånvaron skall ligga på högst fem procent av den arbetade tiden	Nej, under 2012 har kommunens verksamheter haft en sjukfrånvaro på 5,37 %.
Minst 20 nya arbetstillfällen skall skapas varje år	Ja, under 2012 har 21 nya företag startats i kommunen. Året innan var det 31 stycken. Under året fick kommunen 36,4 fler förvärvsarbetare per 1 000 invånare jämfört med rikets 13,7 förvärvsarbetare/1 000 invånare.
Energiåtgärder i kommunala anläggningar skall medföra att energianvändningen minskar med 3 procent	Nej, jämfört med 2011 ökade energianvändningen i det kommunala fastighetsbeståndet från 12 729 MWh till 12 910 MWh år 2012. Hänsyn har tagits till förändrat fastighetsbestånd och att 2012 var ett kallare år än 2011.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer vidare att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat. Kommunens årsresultat uppgår till 11,7 mnkr. Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år:

Resultaträkning (mnkr)	Utfall 2011	Utfall 2012
Verksamhetens intäkter	92,2	101,7
Verksamhetens kostnader	-359,9	-365,3
Därav jämförelsestörande poster*	-6,6	8,9
Avskrivningar	-16,0	-16,4
Verksamhetens nettokostnader	-283,7	-280,0
Skatteintäkter	161,0	162,5
Generella statsbidrag	124,7	122,2
Summa skatter och statsbidrag	285,7	284,7
Finansiella intäkter	8,9	9,0
Finansiella kostnader	-5,6	-2,,0
Årets resultat	5,4	11,8

*(2012 6,4 mnkr avser återbetalning av AFA-medel för åren 2007 och 2008 och återföring nedskrivning finansiella tillgångar. 2011 Realisationsförluster/bokföringsförluster vid fastighetsförsäljning 6,6 mnkr).

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi har granskat att kassaflödesanalysen är upprättad i enlighet med KRL och aktuella rekommendationer.

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar. Överensstämmelse finns mellan kassaflödesanalysens uppgifter och motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen. Kassaflödesanalysen har nothänvisningar i tillräcklig omfattning.

3.2.4. Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Noter finns i tillräcklig omfattning. Konsolideringen omfattar de företag i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Kommunkoncernen redovisar ett resultat på 12,0 mnkr vilket är 6,6 mnkr högre än resultatet 2011.

3.2.5. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar *uppfyller* KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.

2013-05-03

Conny Erkheikki
Projektledare

Hans Forsström
Uppdragsledare